

STAB TRAFIKSÄKERHET OCH TÅGPLANERING

PRESENTATIONSBLAD
till ändringstryck

Datum 1994-05-07

Redaktion: SÄ-S, 910 3972

Ändringstryck 13 till Säkerhetsordning och Kompletterande föreskrifter och anvisningar till säkerhetsordningen (sao/säok, SJF 010)

Gäller fr o m 1994-06-12.

Omfattar 248 blad i två delar (detta blad samt försättsblad för del 1 och 2 inräknade).

Kommentarer: SJF 010.1 (säok) har inarbetats i SJF 010. P g a sidantalet, har sao/säok delats upp i två delar, del 1 som omfattar innehållsförteckning, anvisningar samt § 0 – § 37A, och del 2 som omfattar § 38 – § 85 samt bilaga 1–8.

Väsentliga ändringar har presenterats i

- SJM 105/94 för tkpersonal
- SJM 106/94 för förarpersonal
- SJM 107/94 för ps med tjänstgöring som förare och tsm vid vut, växlingspersonal samt konduktörspersonal.

Sedan dessa SJM utkom, har en ny § 25 tillkommit. I § 25 finns föreskrifter för arbeten invid trafikerade spår, som sker utanför skyddszonen på 2,2 m från närmaste räl.

STAB TRAFIKSÄKERHET
OCH TÅGPLANERING

Säo/säok (SJF 010) del 2

(§ 38 – § 85, bilaga 1–8)

§ 38. Tillfällig tidtabell. Order om extratågs gång och tågs inställande

Tillfällig tidtabell m m

1. a) Finns inte tdt för extratåg i tdtboken, utfärdar tl tillfällig tdt enl S4.

S4 skall delges tkl för ordergivningsstationer och övriga berörda stationer samt eldriftledare.

Tkl för alla stationer som har delgetts S4 skall kvittera denna. Tl skall se till att kvitto har inkommit från tkl för utgångsstationen innan tåget skall gå därifrån. Från övriga tkl skall kvitto ha inkommit innan ordergivning, tåganmälan eller tågklarering som berör tåget skall ske.

Till mom 1, avd a

Till första stycket. S4 (med undantag av förenklad S4) skall innehålla de uppgifter som är föreskrivna i SJF 011.2 (liksom tdt i tdtboken gör). Även föreskrifterna i SJF 613 skall i tillämpliga delar följas. Sålunda får t ex på E-S4 ett tåg inte läggas in så att det får k-möte med ett och samma tåg på *en* station vissa dagar och på *en annan* station andra dagar.

Till andra stycket. S4 skall om möjligt delges även station som är obevakad för tåget i fråga, men där tkl regelbundet tjänstgör under annan tid. Detta gäller särskilt tåg som skall gå på särskild order (= E-S4). För fjst ombesörjer fjtkl behövlig delgivning när fjtb tas ur bruk.

När E-S4 tas emot per telefon skall *hela tdt* fyllas i av alla stationer.

När annan S4 än E-S4 tas emot per telefon skall tdt fyllas i av stationerna i minst följande utsträckning:

- *alla stationer:* uppgifterna i tdthuvudet (utom adresserna),
- *utgångsstationen och den station som skall ge tåget S4:* hela S4,
- *ordergivningsstation:* uppgifter som berör ordergivningsstationen,
- *övriga stationer:* de uppgifter som gäller egen station och de angränsande stationssträckorna inkl gränsstationerna.

Uppgifter som anges under den egentliga tdt skall antecknas av tågets utgångsstation och av den station som skall ge tåget S4 och i övrigt endast av de stationer som berörs.

§ 38

Till tredje stycket. När tkl har fått S4 för tåg som skall gå viss eller vissa dagar skall denna snarast föras in i tklboken (grafiskt dygnupplägg). Först sedan tkl har fört in tåget i tklboken får S4 kvitteras.

Kvitto skall skrivas ned på S6 som sänds eller telefoneras till tl. Även fjärr-skrift kan användas. Tkl exemplar av S6 fästs vid S4. Skall möte, tågföljd eller ordergivning inte anges i kvittot, kan detta – när kvittot telefoneras in – istället få skrivas på S4 baksida. Fjtkl skall kvittera tåg som berör fjbsträcka. Kvittot inskränks då till tågnummer, dag och sträcka.

Vid kvittering av S4 som inte är tryckt skall tkl på station som skall ge tåget S4 även ange tågets övriga möten (S6 avd 2). Observera att den bekräftelse som även annan än tkl kan lämna på att uttelefonerad S4 mottagits inte är detsamma som kvittering av S4.

Trafikledningsfunktionen kan medge att kvitto för planenligt ständigt oövakad station lämnas av den station där, enligt säok till § 47:2, tkl utrustning m m förvaras.

E-S4 skall förvaras under hela den gällande tdtperioden. *Andra S4 skall däremot utan anmodan makuleras efter användningen.*

b) *Förenklad S4* får utfärdas för tåg som skall gå inom ett dygn och som går enbart på fjbsträcka och fjbgränsstationer.

Förenklad S4 innehåller tågnummer, tågslag, gångdag, sträcka och avgångstid från utgångsstationen. Som anmärkning anges

- eventuella uppehåll (på övriga mellanliggande stationer är tåget genomfartståg),
- ”tkl ger avgång” i förekommande fall,
- vilken väg tåget skall framföras, om det finns flera möjliga vägar (t ex ”via Dekrok”).

Till mom 1, avd b

Andra uppgifter som i vanlig tdt återfinns i kol 4 måste ges som order (S10 resp S11).

Förenklad S4 kan ges till föraren med S16, se § 49.

2. Ordergivning till följd av att tåg anordnas eller ställs in på sträcka utan fjb skall av tkl för ordergivningsstation planeras i förväg på S3.

Till mom 2

S3 läggs upp enligt de anvisningar som finns på blankettens baksida (se mönstersamlingen), dels inför tidtabellsskifte eller ändringstryck till tdtboken och dels när ordergivningsstationerna har delgivits S4 som anger att tåg skall gå på särskild order (= "E-S4").

För annan S4 än E-S4 läggs inte S3 upp. Station som enligt Trafikledningsfunktionens beslut är ordergivningsstation endast för särskilt uppräknade tåg behöver inte lägga upp S3 för de tåg som ej berör de uppräknade tågen.

Om möjligt skall en tkl lägga upp S3 och en annan kontrollera anteckningarna.

Hur S3 läggs upp för ett extratåg (01) som har anordnats enl E-S4 visas i nedanstående exempel.

D är ordergivningsstation för sträckorna D→A och D→G. Sträckan har inte linjeblockering. I det följande anges åtgärderna i D.

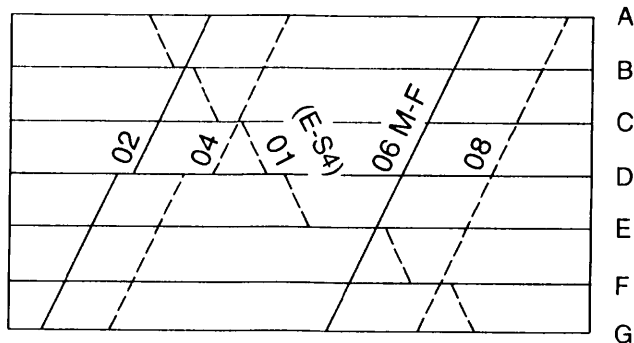

Fig 1.

Tåg 04 och 08 är extratåg, intagna i tdtboken, I tdt för 06 är angivet "M-F".

När D erhåller E-S4 för 01, skall tkl lägga upp S3 för 01 och i denna ange att 02 ges order om k-möte med 01 i B och att 04 ges order om k-möte med 01 i C.

D måste emellertid även komplettera S3 för tågen 06 och 08 med uppgift om att order ges till 01 om 06 resp 08 gång eller inställande.

§ 38

När en ordergivningsstation erhållit E-S4 för ett tåg (01) är det lämpligt att de olika åtgärderna vidtas i följande ordning:

- 1) 01 förs snarast in i tklboken, om 01 skall gå viss eller vissa dagar.
- 2) S3 för 01 läggs upp.
- 3) S3 för andra tåg kompletteras med ordergivning till 01.
- 4) Anteckningarna på S3 enl punkt 2 och 3 ovan kontrolleras av annan tjänsteman än den som har gjort anteckningarna.
- 5) S6 för 01 skrivs ut och sänds.

För att tl med hjälp av kvittot enl S6 skall kunna kontrollera att ordergivningen om k-möten blir riktig, måste de uppgifter som ordergivningsstationen lämnar på S6 överensstämma med de anteckningar om k-mötet som ordergivningsstationen gjort på de olika S3. Detta innebär att avd 3 och 4 på S6 skall utgöra "avskrifter" beträffande k-möten av motsvarande partier på de olika S3-blanketterna. För att säkerställa detta har ovan angetts att S6 inte bör skrivas ut, förrän de olika S3 är klara. Om S6 måste skrivas ut och sändas, innan S3 har hunnit kontrolleras, och fel upptäcks vid kontrollen av S3, skall givetvis nytt kvitto lämnas eller det gamla (både tkl och tl exemplar) ändras.

Order om extratågs gång

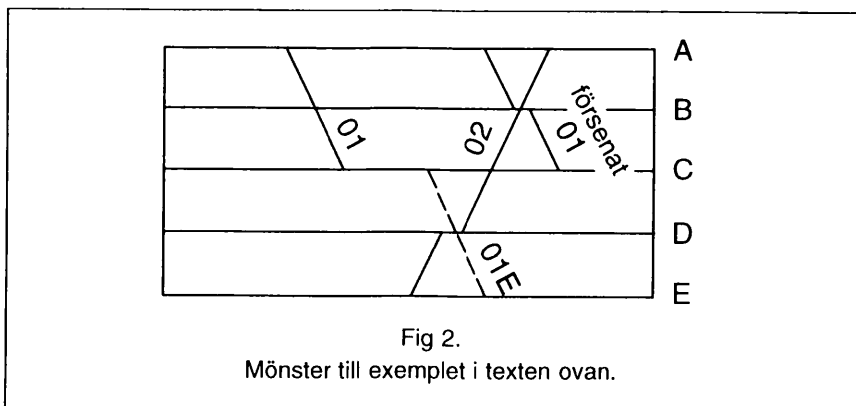
3. a) Order om extratågs gång skall ges av tl, antingen i samband med att S4 utfärdas för tåget eller i särskild order enl S5.

För delgivning och kvittering av S5 och tl kontroll av kvitteringen gäller samma föreskrifter som för S4.

Till mom 3, avd a

Till första stycket. Det är viktigt att order om extratågs gång (S4 och/eller S5) delges berörda stationer och förs in i tklboken så tidigt som möjligt. Detta särskilt när tåget skall gå samma dag, eftersom tkl kan få begäran om vut e d under samma tid.

Ett tåg som går som ordinarie tåg på en sträcka och på särskild order på en annan får ej anordnas på den senare sträckan om detta kan innebära risk att ett annat tåg kan få k-möte med tåget två gånger (dels med det ordinarie, dels med extratåget). Detta kan t ex uppstå när extratåget kan avgå från utgångsstationen oberoende av det ordinarie tågets ankomst därför att det inte är samma tågsätt. Skall tåg 01 i det nedanstående exemplet (fig 2) ej framföras förbi C med samma tågsätt, får 01E inte anordnas från C. Skulle 01E anordnas och avgå i rätt tid samtidigt som ordinarie tåg 01 är försenat, får nämligen 02 möte med 01 på två stationer (dels i D, dels i B).

Till andra stycket. I kvittot anges att tåget går samt dag och – om tåget ej anordnas hela sträckan i tdt – aktuell sträcka. När S5 är tryckt och numrerad får tkl lämna ett gemensamt kvitto för alla tågen på en S5. Kvittot kan då inskränkas till att lyda "S5 nr har mottagits". Tkl antecknar kvitteringen på S5. Om tl har angett ändrade möten skall dock S5 för de tåg detta gäller alltid kvitteras på samma sätt som S4.

- b) På sträcka med linjeblockering i bruk kan *tilläggståg* anordnas enl S5. Sådant tåg använder tdt för ett annat tåg i tdtboken.

Till mom 3, avd b

Tilläggståg numreras genom att 50000 adderas till numret på det tåg i tdtboken som används (= "grundtåget", detta får inte ha högre nummer än 9999). På S5 anges som anmärkning "Tilläggståg enl tdt för ...". Grundtågets tdt gäller med alla uppgifter (utom tågnumret). Behöver uppgift ändras ges order som när extratåg i tdtboken anordnas enl S5.

§ 38

Till mom 1 och 3

Med 'tryckt S4/S5' menas blankett som tkl får från tl med post, fjärrskrift etc, d v s som tkl inte själv skriver ut på diktamen.

4. Tkl för extratågs utgångsstation, eller annan tkl som tl har föreskrivit, skall ge föraren och tbfh

- om tdt finns i tdtboken: S5.
- om tdt inte finns i tdtboken: S4 och – när tåget anordnas på dag som inte är angiven på S4 – även S5.

Anm. Order till föraren om ändring av uppgift i tdthuvudet kan ges genom "Anm" på S5. Om tl under "Anm" på S5 har angett någon annan ändring av tdt, skall däremot föraren och tbfh (om ändringen berör denne) ges särskild order.

Till mom 4

S4 får ges i bestyrkt avskrift, S5 i bestyrkt avskrift eller utdrag.

5. Föraren på tåg (= 02) som skall k-möta extratåg (= 01) skall ges mötesorder (S9).

Till mom 5

Order ges dock ej till 02, om k-mötet med 01 framgår av 02 tdt (kan förekomma om både 02 och 01 är S4-tåg).

Till mom 5 och 8

I vilken utsträckning k-möte föreligger framgår av säök till § 1:21.

Order om tågs inställande

6. Order att tåg skall ställas in ges av tl enl S5.

S5 om tågs inställande delges och kvitteras på samma sätt som S4. Kvitto behöver dock inte lämnas för station som är obevakad för tåget om inte denna berörs av i S5 angivet ändrat möte. Tl skall se till att han får kvitto.

7. Förare och tbfh som redan har börjat sin tjänstgöring på tåget skall ges order om inställandet (S5).

8. Föraren på tåg, vars k-möte med det inställda tåget bortfaller eller ändras, skall ges order (S9).

§ 39. Pålok

1. Order om påskjutning med pålok ges

- *på sträcka utan fjb*: av tkl, om påskjutning skall ske på endast del av närmaste stationssträcka; av tl i övriga fall,
- *på fjbsträcka*: av fjtkl.

Ordern skall delges tkl för gränsstationerna för påskjutningssträckan och tkl för mellanliggande stationer.

Till mom 1

Ordern sänds som telegram, enl följande exempel:

- (*vid påskjutning på del av stationssträcka, "återgående pålok"*): "Pålok skall skjuta på tåg 8004 från Storköping till Johansborg och som vut återgå till Storköping",
- (*vid påskjutning på hel stationssträcka*): "Pålok skall skjuta på tåg 8004 från Storköping till Gunneby".

2. Pålok som efter påskjutning på del av stationssträcka skall återgå till gränsstation för stationssträckan (= "återgående pålok") skall framföras enl de regler som gäller för vut. S1 utfärdas dock ej.

Till mom 2

Vut för återgående pålok anses börja när påloket lämnar tåget vid den punkt på linjen som anges på S11. Starttillstånd lämnas inte (undantag från § 36:8).

På vut för återgående pålok är föraren tsm utan att detta särskilt har angetts.

3. Tkl för den station där påskjutningen börjar, skall ge order (S11) till föraren på påloket och på det tåg som skall påskjutas.

Till mom3

S11 skall innehålla samma uppgifter som telegram enl säok till mom 1. Obs att S11 till pålok, som inte är återgående pålok, inte får innehålla uppgift om återgången.

§ 39

4. Pålok får inte användas, om det i tåget finns fordon med övergångskoppel.

Pålok får inte sättas till tåg som är i rörelse.

Till mom 4

Föraren på tåget skall – själv eller hos den som svarar för kontroll av tågets sammansättning enl § 45:5 – förvissa sig om att sammansättningen tillåter påskjutning.

§ 40. Ägarbeteckning m m på tågfordon

1. Ägarbeteckning, märkning. För att ett fordon utan särskilt medgivande enl mom 2 skall få framföras i tåg eller vut, skall fordonet vara försett med beteckning (signatur) och märkning enl följande:

a) *Dragfordon, svensk vagn:*

- 'SJ', 'BV' eller 'Banverket', eller
- beteckning (signatur) för annan inregistrerande trafikutövare på statens spår- anläggningar.

Anm 1. Även vissa norska (NSB) dragfordon får framföras utan särskilt medgivande.

Till mom 1 avd a

Till andra strecksatsen, till anm 1. För SJ anges i SJM vilka trafikutövare resp vilka norska dragfordon som avses.

b) *Utländsk personvagn:*

dels beteckning (signatur) för inregistrerande förvaltning, dels

- RIC-märkning med tilläggsbeteckning 'S', eller
- utbytesmärkning med 'S'.

Anm 2. Även vissa norska (NSB) personvagnar får framföras utan särskilt medgivande trots att de saknar RIC-märkning eller utbytesmärkning.

Till mom 1 avd b

Exempel på RIC-märkning med tilläggsbeteckning 'S':

RIC	S	

Vagn med RIC-märkning *utan* tilläggsbeteckning 'S' får framföras, om vagnen är utrustad med kopplrarhandtag under buffertarna.

§ 40

Exempel på utbytesmärkning med 'S':

X	S	N

Om beteckningen 'S' är försedd med en asterisk (*), får vagnen bara framföras på de sträckor som framgår av SJM.

Till anm 2. För SJ anges i SJM vilka norska personvagnar som avses.

c) Utländsk godsvagn:

dels beteckning (signatur) för inregistrerande förvaltning, dels

- RIV-märkning, eller
- utbytesmärkning med 'SJ'.

Anm 3. Även vissa norska (NSB) godsvagnar får framföras utan särskilt medgivande trots att de saknar RIV-märkning eller utbytesmärkning.

Till mom 1 avd c

Exempel på utbytesmärkning med 'SJ':

DB	DSB
	SJ

Till anm 3. För SJ anges i SJM vilka norska godsvagnar som avses.

2. Särskilt medgivande. Fordon som inte fyller fordringarna enl mom 1 får framföras i tåg eller vut, först sedan Trafikutövaren har lämnat särskilt medgivande.

Till mom 2

För SJ gäller: Medgivande lämnas av behörig besiktningsman (se SJM). Medgivandet skall innehålla erforderliga uppgifter för framförande av fordonet. Vid behov anges sth, vikt, bromsvikt, axellast, krav på viss placering i tåg etc. Medgivandet skall vidarebefordras till den personal som svarar för kontroll av berörda tågs sammansättning etc, enl § 45:5-6.

§ 41. Bromsföreskrifter för tåg

Till § 41

Föreskrifter om tryckluftsbromsar ges ut av Trafikutövaren. För SJ finns bestämmelser i SJF 312.

1. Tågen hänförs till följande bromsgrupper:

bromsgrupp R: när bromsvikten kommer antingen från endast R-bromsar eller från både R- och P-bromsar; P-broms dock på högst 12 axlar,

bromsgrupp P: när minst 2/3 av bromsvikten kommer från P-bromsar och resten från R-bromsar,

bromsgrupp G: när bromsvikten kommer från endast G-bromsar,

bromsgrupp M: när minst 2/3 av bromsvikten kommer från M-bromsar.

De olika tågslagen hänförs normalt till följande bromsgrupper:

resandetåg	R
malmtåg	M
övriga tåg	P

Vid avvikelser från normalregeln anges bromsgruppen i tdt.

Om bromsgruppen tillfälligt måste ändras, underrättar Trafikutövaren den som ansvarar för kontroll av tågsättet enl § 45:4. Föraren underrättas

- på bl "Uppgift till förare", eller
- genom order i vko.

Till mom 1

I det antal axlar med P-broms, som är medgivet i bromsgrupp R, skall P-bromsade axlar på dragfordon inräknas.

Dragfordon som endast har P-broms får framföra tåg av bromsgrupp G, trots att en del av tågets bromsvikt därigenom kommer från P-bromsar.

Till sista stycket. Det är Trafikutövaren som begär hos tl att order om ändrad bromsgrupp skall tas in i vko. (Undantag från § 49:8.)

§ 41

2. Främsta och sista fordonet i tåg skall vara tryckluftbromsat.

Till mom 2

Minst två axlar på främsta och sista fordonet skall vara tryckluftbromsade. Fordon med enbart inkopplad magnetskenbroms anses inte som tryckluftbromsat.

Skulle sådant fel uppstå på linjen, att främsta eller sista fordonet blir obromsat, får tåget dock framföras till närmaste bevakade station. Härvid gäller:

- sth 40 km/h,
- finns resande i det obromsade fordonet, skall dess handbroms bemannas,
- kan sista fordonet inte vara anslutet till tryckluftledningen, skall föraren på sträcka utan linjeblockering underrätta tkl att slutsignalkontroll erfordras. Underrättelsen skall lämnas innan tåget passerar stationsgränsen.

3. Förare på loktåg skall på bl "Uppgift till förare" ges uppgift om

- tågvikt, bromsvikt och tillgängligt bromstal,
- antalet vagnsaxlar med skivbroms (gäller endast resandetåg).

Till mom 3

Bromsberäkning skall göras även för tåg som består av endast ett eller flera dragfordon.

Uppgiften på bl "Uppgift till förare" om tillgängligt bromstal skall kontrolleras av föraren med ledning av blankettens uppgifter om tågvikt och bromsvikt. Tågets sth på olika avsnitt med hänsyn till det tillgängliga bromstalet framgår av tabell i linjeboken.

4. Hastighetsbegränsning för bromsgrupper:

bromsgrupp R	–
bromsgrupp P	–
bromsgrupp G	80 km/h
bromsgrupp M,	
när varje vagn är tom eller lastad med högst 14,5 t	60 km/h
när någon vagn är lastad med mer än 14,5 t	50 km/h

§ 42. Tågs storlek

1. Allmänt

Ett tågs storlek mäts i meter (tåglängd) och ton (tågvikt och vagnvikt). Resandetågs längd mäts dessutom i antal axlar.

2. Andra tåg än motorvagnståg

a) Största tillåtna tåglängd och ev hastighetsbegränsning med hänsyn till tåglängden:

Bromsgrupp	Tåglängd		Hastighetsbegränsning
	meter	axlar	
R	–360 361–495	–48 50–68	– sth 130 km/h
P, resandetåg	–575	–80	–
P, övriga tåg	–630 631–730		– sth 90 km/h
G	–880		–
M	–475		–

Till mom 2, avd a

Om tabellen ger olika resultat för tåglängd i meter och axlar, gäller den största restriktionen. Exempel: För ett tåg i bromsgrupp R med 52 axlar gäller sth 130 km/h, även om det är endast 328 m långt.

b) Sth med hänsyn till vagnvikten framgår av linjeboken.

c) I tåg med manövernågn främst får antalet axlar framför verksamt lok vara högst 40.

d) Föraren skall på bl "Uppgift till förare" ges uppgift om tåglängden, för resandetåg både i meter och i axlar.

3. Motorvagnståg

Största tillåtna tåglängd i motorvagnståg:

– litt X2	56 axlar
– litt X1/X10/X12/X14, Y2	40 axlar
– övriga	32 axlar

§ 43

§ 43. Transportvillkor för fordon och laster av olika slag. Farligt gods

Allmänt

1. Fordon med skruvkoppel får inte gå intill varandra i tåg, om höjdskillnaden mellan motstående buffertskivors mittpunkter på rakspår är större än
 - 85 mm för fordon med nedfällda övergångsbryggor, eller
 - 125 mm för andra fordon.
2. Fordon med större axellast än den för sträckan största tillåtna får inte framföras utan Spårinnehavarens medgivande.

Till mom 2

När tåg (vut) ställs i ordning och när dess sammansättning kontrollerats, skall bl a ses till att vagnarnas axellast ej överstiger den största tillåtna enl BVF 657. Av denna framgår hur medgivande begärs och lämnas för vagn med för stor axellast.

3. Fordon, som överskrider för sträckan gällande lastprofil får inte framföras utan Spårinnehavarens medgivande.

4. a) Har hjulplatta, intryckning eller avfjällning uppkommit i ett hjuls löpyta av minst 40 mm längd, gäller följande:

- 1) om skadans längd är 40–60 mm får fordonet gå till närmaste station med trafikverkstad eller reparationspår. *Vid lägre temperatur än -10°C får hastigheten härvid vara högst 10 km/h. Vid högre temperatur erfordras ingen hastighetsnedsättning, dock skall hastighetsområdet 15–45 km/h undvikas.*

- 2) om skadan har större längd än 60 mm får fordonet gå endast till närmaste bevakade station. Hastigheten får härvid vara högst 10 km/h.

- b) För fordon med hjulringsbeläggning (materialanhopning på löpytan) gäller följande, oavsett beläggningens längd:

- 1) om hjulringsbeläggningen har en höjd av högst 1 mm gäller samma föreskrifter som under a 1);

- 2) om hjulringsbeläggningen har större höjd än 1 mm gäller samma föreskrifter som under a 2).

c) Den som upptäckt skada enligt a) eller b) ovan skall underrätta tkl.

Har fordon i tåg skadats på annat sätt än som nämnts under a) och b) och är det osäkert om fordonet är trafikdugligt, skall frågan om hur fordonet får föras vidare avgöras av

- för dragfordon: föraren
- för annat fordon: vagnpersonal. Kan vagnpersonal ej kallas till platsen, får också i detta fall frågan om fordonens vidare transport avgöras av föraren.

Till mom 4

Till avd a och avd b. Risken för skador på rälerna till följd av hjulplatta, hjulringsbeläggning e d är störst vid en hastighet av 15–45 km/h och minskar vid högre hastighet. Låg temperatur ökar riskerna.

Utöver de fall då skadan är så allvarlig eller temperaturen så låg, att en hastighet av högst 10 km/h föreskrivits, gäller ingen särskild begränsning av sth. Föreskriften om att hastighetsområdet 15–45 km/h skall undvikas, innebär att dessa hastigheter får hållas endast när det är nödvändigt för att nå hastigheter över eller under detta hastighetsområde. Vid hastighetsnedläggning till eller när tågets sth är högst 40 km/h måste tågets hastighet istället minskas till högst 10 km/h.

Skadat dragfordon får vid behov gå längre än vad som anges under a 1), så att fordonet kommer till verkstad där skadan kan åtgärdas.

Tkl måste underrättas eftersom han dels enl § 85:4 skall stoppa tåget utan-för stationen och ta in det med högst 10 km/h, dels i vissa fall ombesörja avsyning av banan enl § 85:5.

5. På bl "Uppgift till förare" skall för loktåg anges sth för den vagn i tåget som – även med hänsyn till lasten o d – har den lägsta tillåtna hastigheten. (Betr överkamt dragfordon, se mom 7.)

Måste hastigheten på grund av vagn i tåget vara lägre än den som direkt eller indirekt kan utläsas av bl "Uppgift till förare", skall föraren ges order (S10).

Till mom 5

Till första stycket. På bl "Uppgift till förare" anges också om alla vagnar i tåget är M-märkta enl säok till mom 8.

§ 43

Till andra stycket. Här avses t ex punktnedsättningar vid transport av last som överskjuter lastprofilen eller av fordon vars axellast är större än den för sträckan största tillåtna. Ordergivning sker enl § 28:5–6.

Dragfordon

6. Verksamt lok som inte framförs från manövern skall gå främst i tåg. Framförs tåg av flera verksamma lok, skall de kopplas intill varandra. Undantag: multipelkopplat lok och pålok.

Lok – verksamma eller överksamma – får inte gå intill varandra om det sammanlagda antalet lokaxlar i följd överstiger det antal, som för vissa sträckor anges i linjeboken. Minst 14 vagnaxlar skall då inkopplas så, att största tillåtna antalet lokaxlar i följd ej överskrids.

Även om medgivet antal lokaxlar i följd skulle göra det möjligt, krävs Spårinnehavarens medgivande om mer än två verksamma ellok skall framföras intill varandra. Medgivandet anges i linjeboken.

Till mom 6

Till andra stycket. Spårinnehavaren måste för vissa sträckor fastställa begränsningar för antal lok som får gå intill varandra, bl a med hänsyn till broars bärförmåga. Begränsningen gäller även multipelkopplade lok.

Till tredje stycket. Antalet verksamma ellok – och därmed antalet uppfällda strömvagnare – intill varandra är begränsat även med hänsyn till kontaktledningen.

7. Trafikutövaren fastställer regler för transport av överksamma dragfordon.

Till mom 7

För SJ gäller följande regler för transport av överksamma dragfordon:

Lokledaren skall underrätta berörda trafikledningscentraler och lokalbevakade stationer. Kan dragfordonet inte framföras med normal hastighet eller krävs särskild placering, särskilt handhavande etc, lämnas underrättelse på bl 67 015. Begränsning av hastigheten skall vidarebefordras av tkl till den som lämnar bl "Uppgift till förare". För planerliga transporter av överksamma dragfordon kan Trafikutövaren ge ut särskild plan.

När överksamt dragfordon medförs, skall föraren på bl "Uppgift till förare" underrättas om placering i tåget samt om medgiven hastighet, om denna är lägre än dragfordonets normala.

Personvagnar m fl

8. Sth för person-, post- och resgodsvagnar anges genom märkning på vagnen. Saknas sådan är sth 40 km/h.

Till mom 8

Vissa personvagnar är märkta med ett M i en fyrkant tillsammans med övrig märkning. Det innebär att vagnen får framföras med högre hastighet i vissa kurvor, enl uppgifter i linjeboken. M-märkningen innebär dock inte att den sth som vagnen är märkt med får överskridas. (Se även säok till mom 5.)

När vagn litt B6 är upplåten för resande och går intill dragande lok skall dörren mellan främre vestibulen och resandetrymmet hållas låst. Anledningen är att ändpartierna på B6 inte har samma hållfasthet som på andra rammsäkra vagnar. (Den främre vestibulen är alltså avsedd att fungera som "skyddsutrymme".)

Vid militära förbandstransporter används ibland slutna godsvagnar med inredning för trupptransport. För dessa s k CG-vagnar gäller när de framförs med resande

- ej intill dragande lok,
- sth 70 km/h.

Godsvagnar, tjänstevagnar

9. Sth för godsvagnar och tjänstevagnar anges genom märkning på vagnen (s k ABCD-märkning eller – för flertalet tjänstevagnar – enbart hastighetsmärkning).

Exempel på ABCD-märkning

	A	B	C	D
	20,5 t	24,5 t	28,5 t	33,5 t
S	20,5 t	24,5 t		
SS	20,5 t			

§ 43

Tontalen är s k lastgränser, d v s tal som anger den största vikt, som en vagn får lastas med vid transport på sträckor som medger 16, 18, 20 och 22,5 tons axellast (kolumnerna A, B, C resp D). Lastgränsen är även beroende av vilken hastighet vagnen skall framföras med.

Följande sth gäller

Märkning	Sth (km/h)
<i>vagn med ABCD-märkning</i>	
Rad med ☐ SS	120
Rad med ☐ S	100
Rad med ☐ 00	enligt märkningen
Rad utan ☐ SS, ☐ S eller ☐ 00	utländsk vagn: 80 svensk vagn på svensk sträcka: 90 ¹⁾
<i>vagn utan ABCD-märkning</i>	
☐ 00	enligt märkningen
Utan ☐ 00	40

1) På ett fåtal RIV-märkta vagnar, som ej tillåter 90 km/h, anges medgiven sth inom ram, placerad vid sidan av ABCD-märkningen.

Sth är 70 km/h för tvåaxlig vagn med *axelavstånd upp till 5 m*, om vagnen går sist i tåg och är tom eller lastad till mindre än hälften av lastförmågan.

Till mom 9

Vagnar som inte får lastas mer än till "stax C" saknar D-kolumn i ABCD-märkningen. Vissa vagnar har ABCD-märkning med kolumner för olika lastgränser med avseende på största vikt per meter, t ex C₂, C₃.

Till höger om ABCD-märkningen kan på svensk vagn finnas föreskrift om vagnens placering i tåg m m. Sådan föreskrift kan lämnas även på annan plats på fordonet och då finns en vit, fylld cirkel på vardera sidan om adressramen och två vita, fyllda cirklar på buffertbalken.

ABCD-märkningen kan vara kompletterad med tilläggsmärkning som gäller vissa järnvägsförvaltningar. I Sverige gäller märkningen om beteckningen "SJ" finns med, exempel:

SJ	D
100 km/h	32,0 t

= sth 100 km/h vid lastgräns 32,0 ton
och största tillåtna axellast 22,5 ton
("stax D")

- 10.** På blankett "Uppgift till förare" anges om vagn lastad till "stax D" medförs.

Till mom 10

Föraren kontrollerar att vagn med "stax D" får medföras och med vilken hastighet (anges i linjeboken). Har medgivande lämnats att framföra stax D-vagn på ej tillåten sträcka, orderges föraren om detta och den tillåtna hastigheten på S10.

- 11.** Om godsvagn eller tjänstevagn medförs i tåg med resande, skall den placeras efter vagnar med resande. (Undantag, se sök.)

Till mom 11

Bestämmelsen gäller inte om vagnen har sth 130 km/h eller högre, och inte heller vid militär förbandstransport. Även i andra fall kan undantag tillfälligt medges av tl, t ex om en resgodsvagn måste ersättas av en godsvagn.

Specialfordon m m

- 12.** För vissa fordon gäller utöver são och sök särskilda av Trafikutövaren utfärdade föreskrifter, t ex för transport och framförande av specialfordon.

§ 43

Farligt gods

13. I efterföljande mom avses med

1) *Gasvagn*: cisternvagn, som är försedd med ett orangefärgat band runt cisternen.

Anm 1. Cisternvagn som är tom och rengjord (som saknar identifieringstavla och varningsetikett), anses dock inte vara gasvagn.

2) *Skyddsvagn*: fordon, som

- ej medför personer eller levande djur,
- ej har någon varningsetikett eller identifieringstavla för farligt gods,
- ej är gasvagn,
- ej är lastat med långt gods av stor tyngd.

3) *Skyddsvagnar*: minst två tvåaxliga skyddsvagnar eller en fyraxlig skyddsvagn.

Anm 2. Treaxlig vagn räknas i detta sammanhang
– som tvåaxlig skyddsvagn om den är högst 16 m lång,
– som fyraxlig skyddsvagn om den är mer än 16 m lång

Anm 3. Lok, som inte är bemannat, räknas – oavsett storlek och axelantal – som *en tvåaxlig* skyddsvagn.

Till mom 13

Varningsetiketter m m för farligt gods presenteras sist i § 43.

14. För vagn med sådan *explosiv vara*, som innebär att vagnen enligt RID-S skall förses med varningsetikett 1 eller 1.5 gäller:

- ej i tåg med resande,
- skyddsvagnar skall finnas närmast före och närmast efter varje vagngrupp.

15. För vagn med sådant farligt gods som innebär att vagnen enligt RID-S skall förses med någon av de uppräknade varningsetiketterna nedan (se även sist i saok till § 43), gäller de där angivna villkoren.

1) *Brandfarlig vara* (varningsetikett (3, 4.1, 4.2 eller 4.3)

- ej i tåg med resande,

dessutom gäller, *vid sth över 40 km/h:*

- skyddsvagnar skall finnas mellan sådan vagn och fordon som medför personer,
- ej sist i tåg, skall efterföljas av minst två tvåaxliga vagnar eller en fyraxlig vagn.

2) *Oxiderande vara eller organisk peroxid* (varningsetikett 5.1 eller 5.2)

- ej i tåg med resande,

dessutom gäller, *vid sth över 40 km/h:*

- ej intill cisternvagn märkt med identifieringstavla med ID-nummer 1202 (dieselolja etc).

3) *Explosiv vara med obetydlig explosionsrisk* (varningsetikett 1.4),

icke brandfarlig, icke giftig gas (varningsetikett 2),

giftig vara (varningsetikett 6.1),

vådlig vara (varningsetikett 6.1A),

smittfarlig vara (varningsetikett 6.2),

radioaktiv vara (varningsetikett 7A, 7B, 7C eller 7D),

frätande vara (varningsetikett 8),

annan farlig vara (varningsetikett 9)

- ej i tåg med resande.

Ann 1. För gasvagn gäller istället mom 16.

Ann 2. Om villkoren i punkt 1 och 2 för sth över 40 km/h inte är uppfyllda, är vagnens egen sth begränsad till 40 km/h.

Till mom 14 och 15

Vid militära förbandstransporter gäller inte föreskrifterna i § 43 och SJF 621.1 vid transporter av explosiv och brandfarlig vara. Dock gäller

- 1) för vagn med explosiv vara som normalt skulle ha haft varningsetikett 1 eller 1.5
 - närmast före och närmast efter varje vagngrupp skall finnas skyddsvagnar (vagn med brandfarlig vara enl nedan får ej vara skyddsvagn),

§ 43

2) för vagn med brandfarlig vara som normalt skulle ha haft varningsetikett 3, 4.1, 4.2 eller 4.3

- mellan sådan vagn och bemannat dragfordon skall finnas skyddsvagnar,
- ej sist i tåg; skall efterföljas av minst två tvåaxliga vagnar eller en fyraxlig vagn.

Militär personal svarar för behövliga skyddsåtgärder. Militär myndighet får medge att vagn som medför personer får vara skyddsvagn.

16. För *gasvagn* gäller:

- ej i tåg med resande,

• dessutom gäller, *vid sth över 40 km/h*:

- skyddsvagnar skall finnas närmast före och närmast efter varje vagngrupp, samt mellan gasvagn med varningsetikett 3 och annan gasvagn.

• *Anm.* Om villkoren för sth över 40 km/h inte är uppfyllda, är vagnens egen sth begränsad till 40 km/h.

Till mom 16

De varuslag som transporteras i gasvagnar är i regel antingen mycket brandfarliga gaser, t ex gasol, eller mycket giftiga gaser, t ex klor, svaveldioxid. Vinylklorid är en brandfarlig gas som vid brand utvecklar en mycket giftig brandrök. Klor räknas till de farligare giftiga gaserna.

Svaveldioxid sänds ibland i tankcontainrar, som saknar orangefärgat band, men har identifieringstavla med farlighetsnummer 26 och identifieringsnummer 1079. Vagn med sådan container skall behandlas som gasvagn.

17. På blankett "Uppgift till förare" anges om farligt gods medförs. Godset anges med identifieringsnummer och klass enl RID-S, på bifogad lista med klarrapport eller slutlig tåguppgift från vagnbokföringssystemet eller – när detta inte är möjligt – på blanketten.

Till mom 17

På bl "Uppgift till förare" tas endast sådant farligt gods med som enl SJF 621.1 skall rapporteras till vagnbokföringssystemet.

Vid militär förbandstransport meddelar transportchefen föraren om det i tåget medförs vagnar med explosiv och brandfarlig vara, som normalt skulle ha haft varningsetikett 1 resp 3, 4.1, 4.2 eller 4.3. Föraren antecknar detta på den erhållna bl "Uppgift till förare".

Andra laster

18. För vagn med långt gods av stor tyngd gäller

- ej intill fordon som medför personer.

Till mom 18

Med "långt gods av stor tyngd" avses gods som kan förskjutas i vagnens längdriktning med sådan kraft, att avsevärd skada kan uppstå på vagnen intill. Sådan risk anses inte föreligga, om lasten ligger helt innanför och ne-danför uppställda gavellämmar. Som exempel på gods av nu nämnt slag kan nämnas räler och balkar samt telefonstolpar o d som är nyimpregnerade med kreosotolja. Med hänsyn till sin volymvikt och ytfriktion behöver trävaror i allmänhet dock inte hänföras till "långt gods av stor tyngd", även om lasten är högre än gavellämmarna.

19. För transport av last, som vilar på två eller flera vagnar, gäller

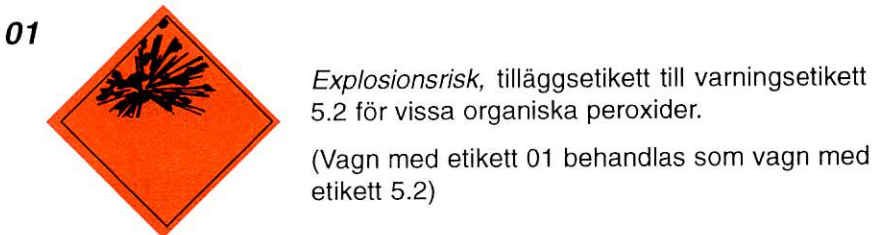
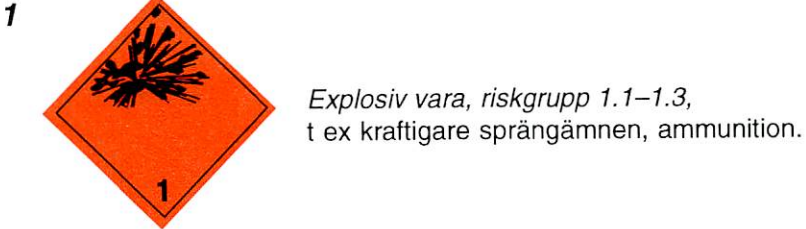
- 1) Vagnar med räler på två, tre eller fyra vagnar:
 - ej i tåg med resande,
 - sth 90 km/h.
- 2) Vagnar litt Qbv med s k långräler:
 - endast i särskilt tåg eller vut,
 - sth 60 km/h.
- 3) Vagnar med gods av annat slag:
 - sth, placering o d anges i varje särskilt fall i transportmedgivande.

Till mom 19

Till punkt 3. Föreskrifterna gäller inte armeringsjärn som enl Trafikutövar-ens bestämmelser får vila på två eller flera vagnar utan särskilt transportmedgivande. Vid militära förbandstransporter behövs inte särskilt transportmedgivande för vägfordon (dock ej bandfordon), som vilar på två vagnar. Sth är 90 km/h för vagn som lastats med vägfordon på detta sätt.

§ 43

Till § 43:13-17. Varningsetiketter m m

2

Icke brandfarlig, icke giftig gas,
t ex helium, kväve, koldioxid. Kombineras i vissa
fall med etikett 05 enl nedan

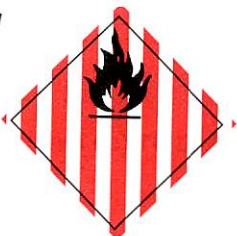
3

Brandfarlig vätska,
t ex bensin, lacker, aceton, etanol.

Brandfarlig gas,
t ex metan, butan, propan (gasol), vinylklorid.
Anm. Lågan kan även vara vit.

4.1

Brandfarlig, fast vara,
t ex celluloidavfall, röd (amorf) fosfor.

4.2

Brandfarlig vara som kan självantända,
t ex vit eller gul fosfor, zinkpulver.

§ 43

4.3

Vara som utvecklar brandfarlig gas vid kontakt med vatten, t ex karbid, natrium.

Anm. Lågan kan även vara vit.

5.1

Oxiderande ämne, t ex väteperoxid, klorater, kloriter, nitrater, nitriter

5.2

Organiska peroxider, kombineras i några fall med etikett 01 (se ovan).

05

Brandbefrämjande risk.

Tilläggsetikett till varningsetikett 2 och 6.1 för t ex syre, dikväveoxid (lustgas) och talliumnitrat.

(Vagn med etikett 05 behandlas som vagn med etikett 2 resp 6.1 eller i förekommande fall som gasvagn.)

6.1

Giftig vara,
t ex fenol, cyanväte, arsenikföreningar, vissa be-
kämpningsmedel mot skadedjur.

6.1A

Vådlig vara,
t ex kloracetone, bariumpföreningar, blyföreningar,
vissa bekämpningsmedel mot skadedjur.

6.2

Smittfarlig vara,
t ex mikroorganismer, bakterier, virus.

7D

Radioaktiv vara.

Anm. Etikett 7A, 7B och 7C har texten 'I', 'II' och 'III' i rött efter 'RADIOACTIVE'. Etikett 7A har vit istället för gul överdel.

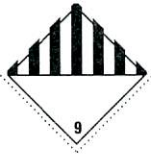
§ 43

8

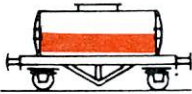

Frätande syra,
t ex svavelsyra, salpetersyra, saltsyra, fluorväte-
syra, natronlut, kalilut.

9

Annan farlig vara,
t ex asbest, PCB.

**Gas-
vagn**

Orangefärgat band på cisternvagnar anger att denna
är s k gasvagn för kondenserad gas, t ex butan,
propan, ammoniak, klor, svaveldioxid, vinylklorid
samt för djupkyld gas, t ex flytande ädelgaser, fly-
tande koldioxid.

Identifieringstavlor

Används på cisternvagn och tankcontainer och ger upplysning om (identifierar) farligt gods.

Övre numret = farlighetsnummer (karaktäriserar faran).

Nedre numret = identifieringsnummer (= "ID-nr", anger ämnet).

Farlighetsnumret består av två eller tre siffror och kan i vissa fall föregås av bokstaven X. Siffran 0 är utfyllnadssiffra och har ingen betydelse. I övrigt har första siffran följande betydelse:

2	Gasutströmning genom tryck eller kemisk reaktion
3	Brandfarlig vätska (ånga) eller gas
4	Brandfarligt fast ämne
5	Oxiderande (brandbefrämjande) verkan
6	Risk för förgiftning
8	Risk för frätskador
9	Risk för spontan, häftig reaktion

Är två av siffrorna desamma innebär det förstärkning av risken. Betydelse t ex:

22	djupkyld gas,
33	mycket brandfarlig vätska (flampunkt under 21°C)
66	mycket giftigt ämne,
88	mycket frätande ämne

Bokstaven X innebär att ämnet reagerar med vatten på farligt sätt.

Identifieringsnumret skall av avsändaren anges i fraktsedeln enligt föreskrifter i RID-S.

§ 44

§ 44. Tågs bemanning

1. Tåg skall manövreras av förare som har sin plats i främre förarhytten på det främsta fordonet.

I tåg skall på förarplatsen finnas säkerhetsgrepp.

Till mom 1

Inträffar under vägen sådan maskinskada att dragfordonet inte kan manövreras från främre förarhytten, får körning ske från bakre förarhytten, om följande iakttages:

1) en signalkunnig person skall medfölja och antingen uppehålla sig i samma förarhytt som föraren eller – om telefon- eller radioförbindelse finns – i främre förarhytten.

2) sth 40 km/h.

Föraren skall underrätta tkl. På sträcka utan fjb skall tkl underrätta tl.

Blir säkerhetsgreppet felaktigt, sedan tåget avgått från utgångsstationen, skall tkl underrättas. På sträcka utan fjb skall tkl underrätta tl. Hastigheten får vara högst 40 km/h, om inte en person som kan stoppa drivmaskineriet och bromsa tåget tar plats hos föraren.

2. Tbfh skall medfölja tåg med resande.

Anm. Tbfh krävs inte i tåg för militär förbandstransport.

För motorvagnståg som är resandetåg anges i tdt, när tbfh inte medföljer. I tdt skall även anges, när i undantagsfall tbfh medföljer annat tåg än resandetåg. Beslutar Trafikutövaren om ändring, skall han underrätta tl. Denne underrättar berörda tkl. Tkl för den station, varifrån tågets bemanning ändras, skall ombesörja order (S11) till föraren.

3. I den förarhytt varifrån tåg eller vut manövreras får ingen färdas utan medgivande av Trafikutövaren.

Anm. Tsm, växlingspersonal och passåkande tågpersonal får utan särskilt medgivande färdas i ovan angivna utrymmen, *dock endast när lämpligt utrymme saknas.*

Till mom 3

För SJ gäller:

Medgivandet skrivs ned på bl 65 118 eller 65 119 eller på stående fribiljett. I brådskande fall kan medgivande lämnas per telegram, t ex till tkl som då skall vidarebefordra medgivandet till föraren.

Även om en person har medgivande, kan föraren neka färd av utrymmes-skäl. Vid förarutbildning får högst tre personer färdas i förarhytten.

§ 45

§ 45. Tågs iordningställande, säkerhetssyning och bromsprov

1. (Reserv)

2. **Syning.** Vagnar skall synas i fråga om trafikduglighet och lastning enl Trafikutövarens bestämmelser.

Till mom 2

För SJ finns bestämmelser i SJF 313.1 och 313.2.

3. **Bromsprov.** Bromsprov skall göras enl Trafikutövarens bestämmelser.

Till mom 3

För SJ finns bestämmelser i SJF 312 eller – för motorvagnsfordon – i SJF 333 för resp fordonstyp.

4. Kontroll av tågsättet, uppgift till förare

a) Kontroll skall göras av

- att tåget är riktigt sammansatt enl sao,
- att tåget har slutsignal,
- att bromsprov har gjorts,
- att säkerhetssyning har gjorts på godsvagnar och tjänstevagnar.

b) Föraren skall lämnas uppgift om tågvikt, bromsvikt, tillgängligt bromstal, tåglängd, vissa laster m m. Uppgiften lämnas på bl "Uppgift till förare", om Trafikutövaren inte har medgett att den får lämnas muntligt.

- *Anm.* Ingen uppgift till förare lämnas i tåg som består av endast dragfordon (ett eller flera) eller av endast motorvagn(-ar) och vagnar som hör ihop med motorvagnstypen.

Till mom 4

Som bl 'Uppgift till förare' används på SJ bl 67 028 för resandetåg och bl 67 027 i övrigt.

Ny uppgift behövs inte enbart av den anledning att tåg byter nummer. Huvudregeln är att ny uppgift skall lämnas på station där tågets sammansättning ändras. Undantag:

- Resandetåg: Tbfh får i förväg lämna uppgift som gäller från mellanstation, där avkoppling skall ske. Samma gäller vid planenlig tillkoppling, om tbfh känner till data för de fordon som skall kopplas till.
- Andra tåg: Om tågets sammansättning ändras endast genom planenlig avkoppling och/eller rundgång, får utgångsstationens uppgift omfattas även gången från mellanstationen. Utgångsstationen skall underrätta mellanstationen om att uppgift har lämnats.

Ändras förutsättningarna, skall ny uppgift lämnas.

5. Kontroll enl mom 4a skall göras och uppgift till föraren enl mom 4b skall lämnas

i tåg med tbfh: av tbfh,

i tåg utan tbfh:

- *på fjst, på obevakad station och på linjen:* av växlingsledare, när sådan finns; annars av föraren,
- *på lokalbevakad station:* av den som Trafikutövaren har utsett.

Ann. Bestämmelserna i mom 5 gäller inte tåg som består av endast dragfordon (ett eller flera) eller av endast motorvagn(-ar) och vagnar som hör ihop med motorvagnstypen.

6. Förarens åtgärder

a) Föraren skall kontrollera

- att dragfordonet får framföras på sträckan i fråga,
- att främsta fordonet har verksam tryckluftbroms,
- att bromsprov har gjorts,
- att föreskrivna effekter finns på dragfordonet,
- att frontsignal visas från främsta fordonet.

Ann. På tåg som består av endast dragfordon (ett eller flera) eller av endast motorvagn(-ar) och vagnar som hör ihop med motorvagnstypen skall föraren även kontrollera

- att tåget har slutsignal.

§ 45

b) På tåg med verksam ATC skall föraren i ATC-utrustningen mata in

- tågets sth,
- tåglängd,
- bromstillsättningstid,
- retardationsförmåga,
- tågegenskapskod,

samt i förekommande fall

- procentuellt överskridande.

Till mom 6

Till avd b. Föraren ansvarar för att tågdata är riktigt inmatade, i förekommande fall enl de uppgifter som har lämnats på bl 'Uppgift till förare'. Vid inmatningen av tåglängd, bromstillsättningstid och retardationsförmåga används de värden som Trafikutövaren har fastställt. För SJ framgår de av SJF 333.60 eller finns särskilt bestämda för resp dragfordonstyp.

När vagnar lastade till stax D medförs (framgår av bl 'Uppgift till förare') skall motsvarande särskilda tågegenskapskod vara inmatad. Annars skall tågegenskapskoden för "normalt tåg" vara inmatad.

Beträffande inmatning av

- tågets sth, se § 68:1b,
- procentuellt överskridande, se § 28:1c.

§ 46. (Reservnummer)